Participatieverslag Noodopvang Vluchtelingen Bemmel

Periode: 5 juni 2025 tot en met 10 juli 2026

Inleiding

De gemeenteraad van Lingewaard heeft in juni 2025 besloten om een tijdelijke noodopvanglocatie voor maximaal 200 vluchtelingen aan de Zandsestraat in Bemmel te maken. In dit verslag staat hoe inwoners en andere belanghebbenden zijn betrokken bij de voorbereiding van deze opvang. Ook staat beschreven welke onderwerpen zijn besproken en wat er met ideeën, vragen en zorgen is gedaan.

Wie waren betrokken?

Bij de voorbereiding van de noodopvang heeft de gemeente contact gehad met:

- Omwonenden;
- Ondernemers;
- Maatschappelijke organisaties;
- Politie;
- COA;
- Gemeenteraad;
- college van B&W.

Op 3 september 2025 is een klankbordgroep gestart. Deze groep dacht regelmatig mee over de verdere plannen voor de opvang.

In de klankbordgroep zaten vertegenwoordigers van:
- omwonenden van de locatie;
- Vluchtelingenwerk;
- Ondernemersplatform;
- betrokken inwoners uit Bemmel.

Gemiddeld deden acht mensen mee aan de bijeenkomsten van de klankbordgroep.

Hoe heeft participatie plaatsgevonden?

De gemeente heeft verschillende manieren gebuikt om inwoners en andere betrokkenen te informeren en te betrekken.

Klankbordgroep
Vanaf september 2025 kwam de klankbordgroep iedere vier tot zes weken bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten spraken de deelnemers onder meer over:

- De inrichting van het terrein rondom de opvanglocatie;
- Leefbaarheid en veiligheid
- Samenleven in de omgeving;
- Maatregelen tegen inkijk;
- Voortgang van de werkzaamheden;
- Wensen en aandachtspunten vanuit omwonenden;
- Afspraken met het COA.

Op verzoek van de deelnemers was er ook een gesprek met de wethouder en burgemeester. Zo konden deelnemers rechtstreeks met het gemeentebestuur praten.

Bewonersbijeenkomsten
Tijdens het project zijn verschillende bewonersbijeenkomsten georganiseerd voor (direct) omwonenden. Ook waren er bijeenkomsten over het veiligheidsplan en over het eerste ontwerp van de opvanglocatie. Bij enkele bijeenkomsten leidde een onafhankelijke externe gespreksleider het gesprek.

Overige communicatie
Naast bijeenkomsten heeft de gemeente inwoners ook op andere manieren betrokken:

- persoonlijke gesprekken;
- e-mail en brieven;
- bewonersbrieven;
- berichten in de pers;
- nieuwsberichten
- berichten op Samen Lingewaard en de InLingewaard-app;
- inspreekmogelijkheden tijdens politieke avonden.

Kaders
Waarover konden belanghebbenden meedenken?
Belanghebbenden konden meedenken over:

- Leefbaarheid rond de locatie;
- Veiligheid;
- De inrichting van het buitenterrein;
- Communicatie met de omgeving;
- Maatregelen tegen inkijk.

Waarover konden belanghebbenden níet over meedenken?
Een aantal zaken stond vooraf vast:

- Het besluit om een noodopvanglocatie te maken;
- De keuze voor de locatie;
- Geen inspraakmogelijkheden over de samenstelling van de bewonersgroep.

Wat heeft participatie opgeleverd?

De gesprekken met inwoners en andere belanghebbenden hebben geleid tot verschillende aanpassingen aan de plannen en in de inrichting van de locaties.

De volgende adviezen zijn in uitvoering gebracht of overgedragen aan het COA:

- Enkele huisregels zijn opgenomen in de omgevingsvergunning;
- De lengte van het voetpad is aangepast;
- Langs het voetpad is extra verlichting geplaatst;
- De woonunits zijn zo geplaatst dat omwonenden zo min mogelijk inkijk hebben;
- Ramen zijn geblindeerd om inkijk te voorkomen;
- Langs het hekwerk bij het Kerkepad is groen aangebracht;
- De tijdelijke woningen kregen een andere kleur;
- Bestuurders en de klankbordgroep voeren regelmatig overleg;
- Er zijn korte lijnen tussen belanghebbenden, COA en gemeente.

Er zijn opmerkingen uit de omgeving gebruikt bij de uitwerking van plannen voor de inrichting van het terrein, de communicatie, de veiligheid en de leefbaarheid.

Niet alle voorstellen konden worden overgenomen. Sommige suggesties bleken juridisch niet haalbaar of niet uitvoerbaar binnen de geldende wettelijke kaders. Voorbeelden hiervan zijn een avondklok/rust en regeltijdenregeling voor bewoners.

Meldingen, vragen en signalen

Tijdens het project zijn er via het gemeentelijke systeem 61 meldingen, (pers)vragen, en bezwaren binnengekomen. Het grootste deel ging over informatie en communicatie rondom de noodopvang (23). Daarnaast zijn er 3 WOO-verzoeken binnengekomen.

Daarnaast gingen signalen over de inrichting van de buitenruimte van de locatie (10), leefbaarheid en veiligheid (5), mogelijkheden voor participatie en vrijwilligerswerk (11), draagvlak en besluitvorming (8) en vragen over de toekomstige bewoners van de opvanglocatie (4).

Waar mogelijk zijn deze signalen gebruikt tijdens gesprekken met omwonenden en de klankbordgroep. Ook zijn ze meegenomen bij het verder uitwerken van de plannen en communicatie over het project.

Van de 61 vastgelegde contacten ging er één over een formeel bezwaar tegen de omgevingsvergunning.

Evaluatie van het participatieproces

Drie van de tien deelnemers van de klankbordgroep hebben gereageerd op de evaluatie. Zij vinden de klankbordgroep een goede manier om informatie uit te wisselen en zorgen te bespreken. Ook geven zij aan dat het belangrijk is dat duidelijk wordt uitgelegd welke keuzes zijn gemaakt en waarom.
Bij het toesturen van dit participatieverslag geeft een deelnemer aan dat zij zich niet altijd gehoord en gezien heeft gevoeld tijdens het proces.

Conclusie en geleerde lessen

Het participatietraject heeft veel ideeën, informatie en aandachtspunten opgeleverd. Inwoners en andere betrokkenen konden hun mening geven tijdens bijeenkomsten, gesprekken en andere communicatiemiddelen. Hun reacties hebben op verschillende punten geleid tot veranderingen in de plannen en de inrichting van de locatie.

We hebben geleerd dat inwoners behoefte hebben aan duidelijke en tijdige informatie. Ook wanneer mensen regelmatig informatie krijgen, blijven er vragen en zorgen. Als gemeente hebben we de inwoners zo vroeg mogelijk over ontwikkelingen geïnformeerd. Daarom is het belangrijk om tijdens het hele project in gesprek te blijven met de omgeving. Inwoners moeten gemakkelijk vragen kunnen stellen en aandachtspunten kunnen doorgeven.

Een tweede belangrijke les is dat mensen duidelijker willen weten wat er met hun ideeën gebeurt. Daarom is het belangrijk om uit te leggen welke adviezen zijn overgenomen en waarom andere voorstellen niet zijn uitgevoerd. Dat helpt om begrip en vertrouwen te vergroten.

De klankbordgroep heeft geholpen om signalen uit de omgeving op te halen en plannen te bespreken. Tegelijkertijd was het niet altijd duidelijk welke rol de klankbordgroep had en wat er met de adviezen gebeurde. Deelnemers gaven aan dat zij hierover meer duidelijkheid willen.

Bij toekomstige projecten kan worden overwogen om vooraf duidelijkere afspraken te maken over de rol van een klankbordgroep. Ook hoe adviezen worden behandeld en hoe hierover wordt teruggekoppeld heeft extra aandacht nodig. Deze groep tijdelijk een formele status van adviesgroep geven, is ook een mogelijkheid.

Tot slot laat dit traject zien dat verschillende vormen van participatie elkaar goed aanvullen. Bijeenkomsten, persoonlijke gesprekken, digitale communicatie en een klankbordgroep bereiken verschillende groepen inwoners. Samen hebben deze manieren van werken bijgedragen aan een zorgvuldig participatieproces.